

Časopis

PASTELKA

Mateřská škola Riegrova 21, Jihlava

Školní rok 2025/2026

Vážení rodiče,

každý rok se v našem časopise snažím o zpětný pohled na uplynulý rok. Co nám přinesl, jak ho děti prožívaly a jestli se vydařil nebo byl složitý. Jestli jsme si dokázali naši školku zase o trochu vylepšit pořízením nových hraček, učebních pomůcek nebo budováním dalšího zázemí.

Letos bych tento pohled stočila na nás, učitelky, které jsme si toto povolání vybraly jako výzvu a životní cíl. Tak jako každé povolání má svojí přidanou hodnotu, k učitelské profesi neodmyslitelně patří celoživotní vzdělávání.

Ráda bych vystihla podstatu celoživotního vzdělávání učitelek naší MŠ a ukázala na náročnost této profese, kterou si mnohdy laická veřejnost plete s „pouhým hlídáním dětí“.

Proč se učitelky v mateřské škole vzdělávají celý život?

Když se řekne práce učitelky v mateřské škole, spousta lidí si představí idylku: kreslení sluníček, zpívání písniček, stavění z lega a odpolední spánek. Realita je ale úplně jiná. Profese učitelky MŠ je jednou z nejdynamičtějších a nejodpovědnějších pedagogických rolí. A právě proto pro ně získáním diplomu studium nekončí – naopak, právě tehdy začíná maraton celoživotního vzdělávání.

Proč je pravidelné další vzdělávání pro nás nutností?

1) Děti se mění a s nimi i pedagogika

Svět kolem nás letí kupředu raketovým tempem a generace dětí, které dnes přicházejí do školek, jsou jiné než ty před dvaceti, třiceti lety. Dnešní děti vyrůstají v digitální době, mají jinou míru pozornosti, jiné potřeby i specifické projevy chování.

Je nutné se neustále vzdělávat v moderních metodách a používání moderních didaktických pomůcek, jako například:

- obsluhovat interaktivní tabule
- znát polytechnické stavebnice
- zvládat základy programování pro nejmenší (např. s robotickými včelkami Bee-Bot).

2) Inkluze a rostoucí počet dětí se specifickými potřebami

Inkluze v českém školství přinesla do běžných tříd mateřských škol velkou rozmanitost. Už dávno nepracujeme jen s homogenní skupinou. V jedné třídě se můžeme běžně potkávat s:

- dětmi s poruchami autistického spektra (PAS) či ADHD
- dětmi s vadami řeči (logopedická prevence je dnes pro učitelky téměř nutností)
- dětmi s odlišným mateřským jazykem (OMJ), které neumí česky ani slovo
- nadanými dětmi, které se při běžných aktivitách nudí a je pro ně potřeba vymýšlet individuální program

Abychom dokázaly každému dítěti vytvořit podmínky pro jeho rozvoj, musíme do hloubky rozumět speciální pedagogice a psychologii.

3) Komunikace s rodiči jako samostatná disciplína

Práce v MŠ není jen o dětech, je to v první řadě práce s rodinou. Rodiče chtějí, aby dítě bylo v dobrých rukách, učilo se novým věcem, zvládalo řadu dovedností. Někteří mají nastudované různé výchovné přístupy a vyžadují individuální přístup. V naší profesi tak musíme být tak trochu diplomat a psycholog v jedné osobě. Musíme být odborníky, kteří dokáží dítě dobře diagnostikovat. Je nutné, abychom zvládaly vhodně komunikovat s rodiči, poradit jim, když radu žádají.

4) Legislativa, bezpečnost a tzv. papírování

Školství je svázáno přísnou legislativou, která se neustále mění. Sledujeme změny ve Školském zákoně, plánujeme svoji práci podle Rámcovém vzdělávacím programu (RVP PV) musíme se orientovat a respektovat hygienické normy a zejména musíme dbát na bezpečnost dětí po celý den. Nutností je vzdělávání v poskytování první pomoci, pravidelné záznamy do pedagogické diagnostiky o posunech ve vývoji každého dítěte. Naší povinností je vést třídní dokumentaci, jako je docházka, třídní kniha, omluvenky u předškoláků, plánování a vyhodnocování vzdělávání se sebereflexí.

Jak takové vzdělávání vypadá v praxi?

Učitelky nechodí jen do klasických školních lavic. Naše vzdělávání má mnoho podob:

- **Akreditované kurzy a semináře:** od logopedických asistentů po psychomotorické hry, praktické semináře k určité oblasti vzdělávání, stáže v zahraničí v rámci Erasmus+
- **Webináře a online kurzy:** možnost čerpat inspiraci i během večerů doma.
- **Kolegiální podpora a hospice:** navštěvujeme jiné školky, sdílíme dobrou praxi a inspirujeme se navzájem.
- **Samostudium:** čteme odbornou literaturu, sledujeme články v odborných časopisech, posloucháme podcasty
- **Všechny nové informace, zkušenosti, dovednosti** přenášíme do naší každodenní práce s dětmi

Za každým spokojeným předškolákem, který umí vyřešit konflikt s kamarádem, správně drží tužku, je samostatné, empatické a dobře připravené na vstup do školy, stojí mnoho času studia, které věnujeme svému vlastnímu profesnímu rozvoji.

Věděli jste, že převážná většina mozkových spojů se vytváří do 6 let věku dítěte? To, co učitelka v MŠ zanedbá nebo naopak podpoří, si dítě nese po celý život. Odpovědnost je to obrovská.

Vzdělávání dětí v MŠ

Do vzdělávacích činností zařazujeme aktivity a činnosti, při kterých chceme, aby děti zdokonalovaly své dovednosti a získaly nové vědomosti.

Zařazujeme témata pro děti zajímavá, která je upoutají, přinesou jim prožitek a zážitek. Do plánování se zapojují i samotné děti – jsme otevřené jejich nápadům, snažíme se je podporovat v rozvíjení jejich aktivit a činností.

Ve třídě Sluníčka se nám mimo jiné vydařilo téma voda pojmenované „O cestě vodní kapičky“.

S dětmi jsme si povídali, proč je toto téma důležité a jaký vztah k vodě máme. Prohlíželi jsme si knihy k tématu. Zjistili jsme, jaké formy života ve vodě žijí.

Povídali jsme si, kdo všechno vodu potřebuje a zakreslovali temperou do kapičky vody. Řekli jsme si, proč je důležité s vodou neplýtvat a

názorně si ukázali, jak šetřit vodou při mytí rukou. Prohlíželi jsme si globus a atlas, kolik vody okolo sebe i v sobě máme, dělali jsme pokusy s vodou, bádali a zkoumali ji pod mikroskopem.

Děti se seznámily s pojmy čistička odpadních vod, filtrace vody, dozvěděly se, kudy voda přitéká a odtéká a také si seskládaly z papírových ruliček potrubí od umyvadla k čističce. Toto téma jsme zakončili výpravou k čističce odpadních vod v ul. Helenínská v Jihlavě, kde si děti udělaly reálnou představu, jak se čistí voda. U řeky Jihlavy se děti zamýšlely, co je příčinou znečištění vody, proč ji lidé nesmí pít z řeky. Nechybělo ani odebrání vzorku vody pro další zkoumání.

Zuzana Buštová, třída Sluníčka

Návštěva Městské knihovny Jihlava

Měsíc čtenáře je pro nás vždy zajímavý měsíc, povídáme si o tom, jak vzniká kniha, vymýšlíme příběhy, kreslíme k nim ilustrace a zveme rodinné příslušníky do naší MŠ, aby nám předčítali a vyprávěli.

My Motýlci jsme měli letos možnost navštívit Městskou knihovnu v Hluboké ulici. Moc jsme se těšili, protože tak velkou knihovnu někteří z nás nikdy nenavštívili. Prostředí bylo zajímavé, prostorné a těch schodů...

Když jsme se ocitli v oddělení určené těm nejmladším, přivítaly nás paní knihovnice,

kteří si pro nás připravily zajímavé činnosti. Bylo tu velmi příjemně, mnoho knih, obrázků,...

Na prostorném stole jsme pracovali s obrázky zvířat, které jsme zařazovali podle místa pohybu, jmenovali jsme jejich mláďata. Hádali jsme hádanky se zvířecí tematikou.

Nejzajímavějším zážitkem pro nás byla dramatizace pohádky pod názvem Za princeznou do lesa (na motivy pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků). Těch kostýmů a rekvizit, to byla nádhera! Dramatizace

probíhala v doprovodu knihovnic, které pohádku vyprávěly. Pro nás všechny to byl příjemný zážitek v příjemném prostředí s příjemnými knihovnicemi.

Dana Matýsová, třída Motýlci

My Květiny spolupracujeme s pobočkou Městské knihovny Jihlava na Bedřichově už léta. Příležitostně si půjčujeme pohádky a knihy k probíraným tématům, ve kterých pak hledáme odpovědi na naše otázky. Každý rok se domluvíme s paní knihovnicí, která pro nás připraví program na míru. Paní knihovnice vždy upraví prostředí tak, aby si děti mohly volně půjčovat a prohlížet knihy.

Letos měla pro nás připravené dřevěné divadélko s obrázky a vyprávěla pohádku O perníkové chaloupce. Děti hledaly na obrázcích ovoce, lesní plody a zvířátka, doplňovaly děj a odpovídaly na otázky.

Z knihovny jsme samozřejmě neodcházeli s prázdnou a zase jsme si půjčili knihy.

A také jsme tu něco zanechali. Celý týden jsme totiž pracovali na téma Kniha a vyrobili jsme lepoporelo s pohádkou O Koblížkovi jako dárek pro paní knihovnici.

Činnost děti tak bavila, že si dvě nejstarší děti vyrobily i svou vlastní knihu – Tomášek Š. „O čertech“ (vlastní vymyšlený příběh, 8 ilustrací) a Stelinka „O Sněhurce“.

Ludmila Zábojová, třída Květiny

Cvičení v Sokole

Dne 5. 3. 2026 se starší děti ze tříd Berušek a Květiněk oblékly do červených triček a společně vyrazily na program pořádaný TJ Sokol Jihlava s názvem „Cesta kolem světa za 80 minut.“

Společně s paními učitelkami Klárkou Z. a Bětkou K. jsme dorazili do sokolovny na ulici Tyršova, kde se nás ujala vedoucí programu a zavedla nás do připravené tělocvičny mezi ostatní děti z dalších mateřských škol.

Cvičení jsme zahájili společným nástupem a pohybovou hrou na dopravu. Děti podle signálů běhaly po tělocvičně a následně se po skupinkách přesouvaly na jednotlivá tematická stanoviště inspirovaná různými kontinenty světa.

Na jednom stanovišti překonávaly ledovce, na jiném zdolávaly vysokou horu. Během aktivit si děti procvičily odvahu, obratnost, vytrvalost i koordinaci pohybů.

Na závěr jsme si společně zatančili a zadováželi v rytmu hudby. Děti si také zaplavaly v oceánu a schovávaly se před žralokem. Všechny děti byly plné zážitků a radosti z toho, co zvládly. Příjemně unavení jsme se poté vrátili zpět do mateřské školy.

Bětko Kašparová, třída KVĚTINKY

Den Země

Ve středu 22. dubna 2026 se děti ze třídy Berušek vydaly na dobrodružnou výpravu na Masarykovo náměstí, protože naše planeta Země měla v dubnu svátek a v Jihlavě se konala velká oslava.

Náměstí se proměnilo v jedno velké hřiště plné poznávání, tvoření a zábavy.

Největším zážitkem pro malé objevitele byla živá zvířátka. Děti si mohly zblízka prohlédnout obyvatele našich lesů, zahrad i domácí mazlíčky. Měly možnost poslechnout si hlasy ptáků, prohlédnout si skutečné kosti a paroží nebo se dozvědět, jak se chovat v přírodě.

S radostí si prošly překážkovou dráhu jako mravenci, prolézaly potrubím jako včelky v úlu, prohlédly si skutečné popelářské auto a učily se, jak správně třídit odpad.

Naše cesta za poznáním tím však neskončila. Na chvíli jsme opustili slunné náměstí a s trochou napětí sestoupili hluboko do zpřístupněné části jihlavského podzemí v doprovodu průvodce, který nás chodbami zavedl do prostor jihlavské radnice.

Do školky jsme se vraceli s unavenýma nohama, ale plní dojmů a s jasným úkolem: chránit naši planetu nejen na Den Země, ale po celý rok.

Hana Motáčková, třída Berušky

Já jsem muzikant

Na konci listopadu se naše školka proměnila v jeden velký koncertní sál. Pro děti byl připraven vzdělávací program „S kytarou a pohádkou“.

Děti se seznámily nejenom s významem hudby, s názvy a členěním hudebních nástrojů, ale i s klasickou hudbou a s dětskými lidovými písničkami doprovázenými na kytaru. Zazněly instrumentální skladby i hudba doprovázená zpěvem.

Děti si vyslechly skladby českých i světových skladatelů, např. skladbu Pro Elišku od L. van Beethovena, Humoresku od A. Dvořáka, Vltavu Bedřicha Smetany nebo španělské Flamenco. Podle obrázků hádaly názvy pohádkových večerníků i jednotlivých postav.

Za doprovodu kytary si zazpívaly známé písničky – Šel zahradník do zahrady, Travička zelená, Prší, prší, aj. Některé písně děti doprovodily na rytmické hudební nástroje (bubínek, dřívka, chrastítka apod.) a společně si i zatančily.

Dagmar Zachariášová,
třída Sluníčka

Návštěva Pekla v podzemí

Mikulášská výprava dětí z naší školky do jihlavského podzemí

Děti ze školky se letos vydaly na opravdu neobvyklé dobrodružství - navštívily Peklo v podzemí, tradiční mikulášskou akci v jihlavských katakombách. Temné chodby, mihotající se světýlka, ozvěna kroků a tajemné zvuky vytvořily atmosféru, na kterou ještě dlouho poté děti vzpomínaly.

Anděl jako průvodce

Hned u vstupu nás přivítal anděl, který děti ujistil, že je celou cestu ochrání před všemi čertíky. Děti se ho držely s důvěrou a zvědavostí, protože už od prvních kroků bylo jasné, že podzemí se proměnilo v opravdové peklo – samozřejmě jen takové, které je dětem šité na míru.

Setkání s čerty

V jednotlivých „pekelných komnatách“ děti potkaly čerty při jejich každodenních činnostech:

- V čertovské kuchyni, kde se připravovaly pochoutky pro hříšníky
- V pekelném vězení, kde se ozývaly řetězy
- U čertích karbaníků, kteří se předháněli v tom, kdo koho přechytračí

Publikum u samotného Lucifera

Největší dojem udělalo setkání s Luciferem, který měl před sebou svou velkou knihu hříchů. Děti mu s vážností slíbily, že budou i nadále hodné, pomáhat doma i ve školce a že se čertů rozhodně nebojí.

Mikulášská tečka

Na konci cesty čekal na děti Mikuláš, který je pochválil za odvahu a trpělivost.

Po návratu do školky děti ve třídách čekaly balíčky od Mikuláše.

Výprava do podzemí byla nejen dobrodružná, ale také poučná. Děti si procvičily odvahu, spolupráci a schopnost zvládat nové situace. A především – společně jsme prožili krásný předvánoční čas plný fantazie a radosti.

Klára Zábojová, třída Berušky

Pobyt venku

Pobyt venku v mateřské škole není jen vyplnění času mezi dopolední svačinou a obědem, ale klíčová součást vzdělávání. Je to prostor, kde se děti učí nejrychleji, nejpřirozeněji a s největší radostí. Běh, skákání přes kaluže, šplhání na prolézačky, jízda na odrážedlech a koloběžkách nebo balancování na laně – to vše rozvíjí hrubou motoriku, kterou ve třídě nevytrénují. Fyzická aktivita navíc zlepšuje soustředění a pomáhá dětem lépe zvládat emoce. Pobyt venku za téměř každého počasí je nejlepším receptem na zdraví – zlepšuje imunitu a odolnost vůči běžným školkovým virózám.

Školní zahrada je zároveň nejlepší učebnou pro děti – venku se nejlépe rozvíjí smyslové vnímání při pozorování přírody nebo při provádění experimentů. Venkovní prostředí také vybízí ke spolupráci – prostor je dost velký pro všechny a konflikty o hračku střídá kreativní hra s přírodninami. Například postavit „domeček“ z větví a listí vyžaduje domluvu, rozdělení rolí a společné úsilí.

Pobyt venku je pro děti oslavou svobody. Je to čas, kdy mohou být hlučné, divoké a špinavé – tedy přesně takové, jaké děti mají být.

Norské přísloví říká: „Neexistuje špatné počasí, pouze špatné oblečení.“

Hana Motáčková, třída Berušky

Smyslové hraní

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet podnětné prostředí, které podporuje přirozenou dětskou zvědavost a chuť objevovat. Proto mají děti v každé třídě k dispozici speciální stůl určený ke smyslovému hraní, který pravidelně obměňujeme podle témat a zájmů dětí.

Smyslové hraní (senzorické hraní) je důležitou součástí předškolního vzdělávání. Prostřednictvím dotýkání, přesypání, třídění, čichání, pozorování a experimentování děti poznávají svět kolem sebe. Rozvíjejí jemnou motoriku, koordinaci pohybů, soustředění, kreativitu, představivost, slovní zásobu i schopnost řešit problémy. Smyslové aktivity zároveň podporují samostatnost, spolupráci a přinášejí dětem radost z objevování.

Velkou radost nám udělala spolupráce s rodiči ve Sluníčkách, kteří naplnili sklenice hrachem, čočkou, těstovinami a přírodninami. Děti tak mohly zkoumat, přesýpat a třídit. Děkujeme všem rodičům za jejich ochotu a pomoc.

Ve třídě Květinek si děti hrajou formou vyzkoušely praní a věšení prádla a osvojovaly si tak praktické dovednosti. Velký úspěch měly také „kouzelné lektvary“, které děti připravovaly

z různých druhů koření, octa a jedlé sody, takže docházelo i k šumivým reakcím. S nadšením vytvářely vlastní recepty, zkoumaly vůně, barvy i proměny jednotlivých ingrediencí.

Ve třídě Berušek děti čekalo dobrodružství s hlinou. Hledaly a kleštičkami a pinzetami vytahovaly z hlíny žížalky vyrobené z chlupatých drátků. Tato aktivita procvičovala nejen jemnou motoriku a trpělivost, ale také dětskou fantazii a schopnost soustředit se na zadaný úkol.

Smyslové hraní je pro děti přirozeným způsobem učení. Každý den jim přináší nové zážitky, možnost objevovat, experimentovat a poznávat svět všemi smysly. A právě radost z objevování je tím nejlepším základem pro další vzdělávání.

Ludmila Zábojová, třída Květinčky

Perličky ze školního roku 2025/2026

Kačenka: „Já jsem namalovala číslata.“ (myslela písmena)

Jaroušek: „...tam byla výlka.“ (výluka)

Kubík: „Paní učitelko, tady někdo postríhal stromy.“ (pokácel)

Míša K.: „U nás byli čerti, dva, jeden čert a druhá čarodějka.“

P. uč. se ptá dětí: „Jak se říká mlád'átku od kozy?“ Theuška: „Kozáček!“

P. uč. si povídá s dětmi o tom, co dělaly o víkendu. Dianka mluví o pouti: „A na pouti byla fakolína.“ (trampolína)

P. uč. si povídá s dětmi o zvířátkách. Sláveček řekne v diskuzi: „A zajíc má tři nohy.“

Marianka si před vycházkou obuje boty s tkaničkami, podívá se na p. uč. a křikne: „Tak...a teď mi to musíte zavázat!!“

Při poznávání ptáků podle obrázků povídá Nelinka: „Tohle je hlub (holub) a tohle je sýkor (sýkorka).“

Kamil si na vycházce povídá s kamarádem: „...a já mám obě mamku a obě tat'ku...já mám hodně mamky a hodně tat'ky.“

Zuzka O. na vycházce: „Jééé, támhle jsou další roupy (kroupy).“

P. uč. se ptá: „Jak se jmenuje město, kde se narodil Ježíšek?“ Nelinka: „Betmen.“

P. uč. se ptá dětí, zda si pamatují, kdo tu včera byl a co měl s sebou. Zuzanka O.: „Byl tu pán a jmenoval se SVAŘÁK (Hořák) a měl tu zvířátka.“

P. uč. třídí a pojmenovává s dětmi obrázky sportů. P. uč. drží obrázek s kolečkovými bruslemi a ptá se, co to je. Marianka: „To jsou kolečkový brusle.“

Eliška pracuje, vybírá si obrázek a říká: „Já si jdu vemout hamburger.“

P. uč. říká dětem: „A budete kreslit pastelkama.“ Kamča křičí: „Ale oni nefungují.“

Sláveček říká při hře Nelince: „Řeknu ti to ještě jednou a jestli nebudeš poslouchat, tak nebudeš moje žena!“

Sárinka komentuje svůj obrázek: „To je píchací strom.“

Mareček: „Paní učitelko, já nesmím šlápnout do bláta. To by mě máma zpucovala.“

P. uč. Dana hledá písničku na CD a poslouchá. Říša: „Paní učitelko, pěkně hýbáte tím zadkem!“

Ríša se dlouze dívá na paní učitelku Ivu. P. uč. Iva: „Ríšo, potřebuješ něco?“ Ríša: „Paní učitelko, já bych si vás vzal za ženu.“

Při týmové práci – téma povolání – Marek: „Já jsem ale vůl, mohl jsem tam dát ještě kladivo!“

Míša: „Paní učitelko, já zítra donesu hru.“ P. uč. Iva: „A není moc těžká?“ Míša: „Není, i moje mamka to zvládá.“

P. uč. se ptá, na jakém stromě rostou žaludy, děti neví, tak napovídá: „Je to du..., du...“
Simeonek: „Dušan!“

Matyášek K. mluví k dětem: „My jsme přece lidi, né paní učitelky.“

Simeonek u odpolední svačinky: „Já cítím, jak už jsem úplně velkej!“

Rozhovor mezi Honzíkem a Simeonkem – H: „Můj brácha má brzo narozeniny. Asi za měsíc.“
S: „Můj brácha má v pátek nebo v sobotu. Už nevím.“ H: „Ty kecáš.“ S: „Ale ty taky nevíš a kecáš.“

P. uč. změřila Isabelku na třídní tričko krejčovským metrem a Isabelka povídá: „Kolik stojím? Kolik je můj kilometr?“